Verùm ubi musculos dorsum mouentes, id principium perreptauit, eamq; costarum regionem contingit, quæ maximè in dorso, uersus posteriora extuberat, carnosum densumq; efficitur, & uniuersus musculus ad eum modum auctus, in[h] angustum tantisper procedit, donec tendinem latum, ualidum, sed breuem humero inserat, subter ipsius ceruicem, & secundùm ipsius longitudinem, in medio[c] tendinis brachium pectori admouentis, & tendinis[d] qui brachium rectà ad dorsum agit. Hic itaque musculus etiam triangularis est, sed planè inæqualibus conformatur[e] costis, ac duas quidem longissimas exigit, unam, quæ secundùm dorsi longitudinem porrigitur, alteram, quæ ab osse sacro, per ilia & inferiorem thoracis partem, sursum ad tendinis insertionem conscendit, atque alterum axillæ cauitatis uallum constituit. Tertia uerò præsentis musculi costa, à sexta thoracis uertebræ spina,[f] super angulum scapulæ, quē basis humilior pars ostendit, ad insertionem tendinis uehitur, atque hęc trāsuersim quodammodo repens, reliquis duabus costis multò breuior est. Ac pro trianguli costarum inæqualitate, etiam huius musculi fibræ differunt, quæ enim per ilia, et spuriarum costarū extrema sursum porriguntur, prolixissimæ, ac minus obliquæ sunt. quæ uerò ab inferiorum uertebrarū thoracis spinis enascuntur, breuiores sunt, & transuersim magis prorepūt. Musculus iste motus brachij deorsum opifex est, non quidem id simplici motu, sed composito, pro fibrarū uarietate, præstans. quandoquidem prout superiores fibræ, aut inferiores in se colliguntur, contrahuntúrue, ita quoq; deorsum, nunc ad superiora, nunc ad inferiora, brachium uersus dorsum deprimitur. Porrò musculus hic, dum scapulæ humiliorem[g] transcendit angulum, fibris quibusdam scapulæ cōmitti, atque ipsi aliqua insigniori apprehensione adnasci, Galenus scriptum reliquit. Deinde huius insertionis beneficio, non modò brachium duntaxat, ab hoc musculo moueri asserit, imò etiam illum detractionis scapulæ ad inferiora autorem esse cōmemorat. Profectò etsi quàm maximè uerear, Galeni placitis obuiam ire, & lubens hoc Capite, saltem unicū musculum citra controuersiam plenè describere optem, haud quaquam tamē, ut res sese habet, hîc subticere queo. Præsens enim musculus, dum humiliorem scapulæ basis angulum integit, scapulæ ossi, nisi musculorum, qui ab illo pronascuntur, interuentu, contiguus uisitur, neutiquam autem ossi connatus, ut neque etiam, cui incumbit ibidem musculorum regioni, aliqua peculiari insertione committitur, connascituq;. Non enim aliter inibi subditis adnectitur musculis, quàm musculis dorsum mouentibus, & thoracis & abdominis, qui huic musculo non minus, quàm illi scapulam occupantes substernuntur. Quum itaque musculus hic, nullam in scapulam molíatur insertionem, proprio etiam motu unà cum brachio eam nequaquam, ut Galenus opinabatur, deorsum uellit. Etsi illum tota ea sede, qua angulo scapulæ superuehitur, scapulæ innasci darē, id tantū me Hercules transuersis perficietur fibris, illis inquam, quæ in elatissima suæ originis sede habentur, atque à sextæ, septimæ, octauæ, nonæ & decimæ thoracis uertebrarum spinis dependent, quæ sanè non deorsum scapulam mouerent, sed rectà ad dorsum. Huius enim musculi eminentior pars, altiùs à spinis, quàm Galenus arbitratur, principium ducit, nam aliquousque illi[h] musculo substernitur, quem scapulam mouentium secundum numeramus, quemq; Galenus inter posteriores scapulam mouentes, Demissiorem uocat, amplum hūc brachij musculum, ibidem principij sui uerticem assumere astruens, ubi ille demissior scapulæ musculus cessat. At quum suo rursus loco de scapulæ motoribus sermonem instituemus, ad brachij musculos iam reflectenda est oratio, inter quos Galenus alium enumerat musculum, eiusdem functionis cum nuper dicto, gratia efformatum, ut scilicet brachium deorsum trahat, atque hunc quidem latum amplumq; esse recenset, sed tenuem interim. Membranam enim, quam nos carnosam uocamus, fibris carneis augeri narrat, quum primùm ilia contingit, ac fibras has sursum tensas, carnosiores tātisper effici, donec membrana ampli & tenuis[i] musculi naturę, quem buccas mouere diximus, respōdeat, humeroq; implantetur. Deinde hunc musculum Galenus omnes, qui illum præcesserunt consectionum Proceres, in hominum potius corporibus, quàm cum Galeno in simijs se exercitantes latuisse, atque ab ipso in simijs inuentum nusquam non iactitat. ego profectò in simijs, & canibus, plurimisq; quadrupedibus ipsum obseruaui, non tamen in omnibus æquè latum carnosumue. At in simia (ut id priuatim dicam) ad hunc modum mihi apparuit, membrana carnosa, secundùm spinæ totius longitudinem firmiùs subditis organis, quàm alibi connascitur haud aliter, quàm si ex spinarum apicibus principij sui portionem, aliorum ligamentorū modo educeret. Verùm in ea sede, qua membrana è regione quinq; lumborū uertebrarum consistit, iliūq; os contingit, carneis, sed tenuibus rarisq; fibris adaugetur, quæ sursum obliquè uersus axillam prorepentes, ac ex lata basi sensim in arctum collectæ, musculum amplum at tenuē exprimunt, qui in mucronem desinens obscurè, uixq; admodum in humerum implantatur, tendini

Lib. 3 de Partium usu, & 5 de Administrandis dissectionibus.

Musculus alius quo simiæ et canes abundant. Li. 1 & 5 de Administ. dissect. & 13 Li. de Vsu partium.

tendini eius[k] musculi continuus, qui brachium pectori adducere commemoratus est. In canibus manifestam insertionem in humerum non ostendit, & uidetur musculi brachium pectori adducentis tendini aliquo pacto admisceri, aut potius propriæ eius musculi membranæ adnasci. In equis quoq;, bobus, & ouibus, & id genus animalibus, admodū euadit conspicuus, unde etiam consulo illum in boue potissimùm perpendi, quod fiet promptissimè, si excoriati bouis axillam inspexeris. Apparebit nanque is amplus, & conterminis musculis rubicundior, & cæteris partibus albis apparentibus, ex illo maximam portionem ablatam esse cōperies, quam lanij cuti adnatā relinquunt eo, quòd carnosam membranam unà cum cute auferre, inter excoriandum consueuere, atq; ideo etiam tantam presentis musculi partem, quanta nondū prorsus, & insigniter carnosa apparet, auferunt. Quapropter etiam iuuabit, excoriantes lanios uidere, qui longè acutiori cultello, maioriq; mora in axilla cutem adimunt, quàm in reliquo corpore, ubi membranam unà cum cute à subditis corporibus separant. Non inutile quoq; erit, excoriatā cutem iubere tibi exporrigi, ut & cuti eorum musculorum portionem adhuc adnatam contēpleris, obseruesq; huic musculosæ carni paulò rectiores fibras intertextas esse, quàm amplo illi[l] musculo, quem brachium deorsum ad spinam mouere testamur. Atq; hæc in simia, & quæ proximè nominata sunt, animantibus didici, at in homine me reperisse nequeo affirmare, quantumuis rectè cutem ab adipe, & quum obesius accidit corpus, adipem à membrana carnosa, & membranam à subditis illi musculis, per totum thoracem abdomenq; non diuulsam, laceram ue semper dissecē. Liberaui enim subinde ab adipe cutem, et adipem postmodum à membrana, & denuo membranam ab his, quibus incumbebat musculis, ac deinde ma nutritam auctamq; obseruaui, nec etiam spectatorum aliquis, quotquot mihi secanti unquam astitêre, membranam hanc musculosam fieri, asserere ualuit. Præterea si mēbrana, quam musculum fieri Galenus astruit, brachium deorsum traheret, procul dubio aut humero, aut articuli saltem ligamento necteretur, quod & si de simijs fortassis, & bobus dici possit, qui alium, quàm homines, motum, propter crebrum in terram prioribus pedibus innixum exigunt, in hominibus tamen nullam insertionem membranæ carnosæ in humerū fieri, audacissimè pronuncio. Nam præterquàm quòd membrana in homine fibras carneas sub axillis nullas commonstrat, integrum est eam per totam axillæ regionem, ab huius loci musculis, & articulo nō minùs liberare, quàm in inguinibus, & poplite, quod haud quaquam perficeretur, si membrana tendinem in os brachij insereret. Porrò quum omnibus dissectionum studiosis integrum sit, num hæc, quæ de membrana in hominibus proposui, ueritati sint consona, proprijs manibus inquirere, aut alijs dissecātibus iam admoniti astare possint, his prolixiùs immorari haud conuenit. Addam tamen & hoc, si musculus iste eum, quem Galenus narrat, ductum, situm, & fibrarum seriem nanciscretur, quòd non alio planè fungeretur munere, quàm inferiores eius[m] musculi fibræ, quem nos brachium deprimere asseruimus. Nequaquam enim, ut Galenus arbitratur, huius membranæ carnosæ musculi beneficio, brachium rectà deorsum, & in neutrum latus inclinans duceretur, quum prorsus obliquas, ex Galeni etiam descriptione, fibras nanciscretur. Cæterùm in nullam partem uergens brachium deorsum uellitur, quum et inferior[n] musculi adducentis ad pectus pars, & inferiores fibræ deprimentis[o] musculi simul agunt, accedente unà quoq; brachij pondere. Atq; duæ iam dictæ musculorū partes, illę sunt, quæ axillæ cauitatem efformant, quasq; in Libro de Articulis Hippocrates Tendinum nomine nuncupauit, quemadmodum & Veteres, qui etiam Tendines nuncuparunt, musculos occipitis ossi connexos, acin medio foueam efformantes, & Græcis *ἰνας* quoq; appellatos. Qui brachium circumagūt, tres mihi constituuntur musculi, omnes ex scapula ducentes originē, & latis tendinibus, articulum continentibus membranis implantati.[p] Primus itaq;, qui ordine brachium mouentium quintus haberi potest, scapulæ[q] sinum occupat, qui inter superiorem scapulæ costam, & eiusdem spinam, seu magni illius processus radicem uisitur. Procedit enim à scapulæ basi, et omnino carnosus totam, quam diximus, scapulæ cauitatem implet, ossi semper ualidè, ac si ab ipso toto progressu enasceretur, cōnatus. Quum uerò ad superiorem ceruicis scapulę sedem pertingit, sub[r] ligamento ualidissimo, summum humerum interiori scapulæ processui (quem anchoræ assimilamus) colligante, in anteriora contendit, et in amplum ualidumq; cessans tendinem, articulum humeri ad scapulam superat, eius articuli ligamento pertinacissimè, obliqua quodāmodo insertione implantatus. Est itaq; musculus hic oblōgus, & exteriùs gibbus, intus autē illi respondet cauitati, quam implet, deinde fibras secundùm sui longitudinē exporrectas habet, quæ si brachiū attollentis[s] musculi fibris cōferantur, transuersæ prorsus existūt. Huius musculi Galenū nō meminisse opinor, nisi fortè inter brachiū attol-

Axillarium ualli.

Quintus brachium mouentium.